

Izmaiņas nodokļu audita termiņa aprēķināšanā (2/19/19)

Nesenie grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" mainījuši nodokļu audita termiņa noteikšanas regulējumu. Auditam, kura ietvaros pārbauda transfertcenas, vairs nav termiņa ierobežojuma. Ieviests arī regulējums informācijas iegūšanai laikposmā, ko neieskaita nodokļu audita termiņā, un papildus noteikts, ka neieskaita laikposmu, kurā nodokļu maksātājs (NM) gatavo viedokli par audita konstatējumiem.

Grozījumi

Komercsabiedrības, kam veikti nodokļu auditī, līdz šim varēja saskarties ar situāciju, ka informācija par nodokļu auditā konstatēto tika paziņota NM neilgi pirms audita noslēguma un tam nebija pietiekami daudz laika, lai atspēkotu VID argumentus un pienācīgi sagatavotos noslēguma sarunai.

Tā kā VID ir ierobežots ar likumā noteikto nodokļu audita veikšanas termiņu, līdz šim bija gadījumi, kad, nepaspējot sagatavot argumentus nodokļu audita gaitā, būtiski papildu argumenti tika iesniegti lēmuma "Par nodokļu audita rezultātiem" apstrīdēšanas procesa ietvaros.

Lai novērstu situāciju, kurā būtiskus apstākļus pirmo reizi vērtē tikai lēmuma apstrīdēšanas procesā, likuma grozījumi nosaka, ka nodokļu audita termiņā neieskaita laikposmu no dienas, kad NM paziņots par audita rezultātā konstatētajiem pārkāpumiem un auditoru viedokļa pamatojumu, līdz NM viedokļa saņemšanas dienai, nepārsniedzot 30 dienas. Šie grozījumi dod NM papildu laiku, lai savāktu argumentus un atspēkotu VID iebildumus. Cerams, ka šo grozījumu rezultātā arī VID būs vairāk laika rūpīgi iepazīties ar NM argumentiem.

Izmaiņas ir skārušas arī termiņu nodokļu auditam, kura ietvaros pārbauda transfertcenas. Iepriekš nodokļu audita termiņā neieskaitīja laikposmu no dienas, kad transfertcenu pārbaudes ietvaros NM ir pieprasīta informācija, līdz atbildes saņemšanas dienai, proti, bija noteikts audita veikšanas termiņš. Grozījumi atceļ veikšanas termiņa ierobežojumu nodokļu auditam, kura ietvaros pārbauda transfertcenas. Tas var radīt NM papildu administratīvo slogu, ja VID ilglaicīgi un atkārtoti lūgs iesniegt informāciju.

Trešais procesuālo termiņu grozījums ir saistīts ar darbībām, ko VID ir tiesīgs veikt laikposmā, ko neieskaita nodokļu audita termiņā. Līdz šim tas likumā nebija noteikts, tādēļ starp VID un NM nereti radās strīdi par procesuālā termiņa neievērošanu no VID puses. Īpaši aktuāls šis jautājums bija gadījumā, kad VID informāciju pieprasīja no citas valsts nodokļu administrācijas un salīdzinoši ilgs periods netika ieskaitīts nodokļu audita veikšanas termiņā.

Lai novērstu šo situāciju, grozījumi nosaka, ka par nodokļu audita veikšanu neuzskata VID veiktās darbības laikposmā, ko neieskaita audita termiņā, lai iegūtu informāciju iestādes ietvaros, no citām iestādēm, organizācijām, pašvaldībām, finanšu iestādēm un kredītiestādēm, citām fiziskām un juridiskām personām, tostarp citu fizisko un juridisko personu nodokļu kontroles pasākumu veikšanu.

Šie grozījumi vispārīgi atbilst tiesu praksei konkrētajā jautājumā. Turklat no tiesu prakses izriet, ka nodokļu audita termiņā ir ieskaitāmi arī informācijas pieprasījumi pašam NM.